

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO :1998/68
KARAR NO :1998/65

ÖZET:2247 sayılı yasanın 10.ve 13.maddelerine göre yetkili makam olan Başsavcı yerine adli ara verme sırasında nöbetçi savcı tarafından olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına yasal olanak bulunmadığından,başvurunun aynı Yasanın 27.maddesi uyarınca reddinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı :Salih Efendioğlu
Vekili :Av.Erdinç Tekeli
Davalı :TÜPRAŞ;Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş Genel Müdürlüğü
Vekili :Av.Emel Kıyak

O L A Y : Davacı,kapsam dışı personel statüsünde çalışmakta iken sözleşmesinin feshedilerek görevine son verilmesine ilişkin işlemin iptali iste-
miyle 10.10.1995 tarihinde idari yargı yerine dava açmıştır.

Davalı idarece, birinci savunma dilekçesinde görev itirazında bulunul-
ması üzerine;

a)İZMİR 3.İDARE MAHKEMESİ :13.12.1995 gün ve 1995/1032-1450 sayı ile,davalı
TÜPRAŞ'nin özel hukuk tüzel kişisi olması nedeniyle dava konusu işlemin idari
bir işlem olarak kabulüne olanak bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı
vermiştir.

Bu karar,davacı tarafından temyiz edilmiştir.

b) DANIŞTAY ONİKİNCİ DAİRESİ'nin 20.11.1996 gün ve 1996/1017-3657 sayılı
kararıyla; özelleştirme sürecine girmiş olmakla beraber, halen paylarının
%50'sinden fazlasının kamuya ait olduğu anlaşılan TÜPRAŞ'nin, dava konusu
işlem tarihinde kamu kurumu niteliğini koruduğu; KİT bağlı ortaklığında genel
idare esaslarına göre yürütülen ve bir görevi ifa eden ve bu nedenle 399 sayılı
KHK.'nin 3/b.maddesinin kapsamına giren davacının, Kapsam Dışı Personel Yönet-
meliği hükümlerine göre sözleşmenin feshi konusunda idareye tanınan takdir
yetkisinin yargısal denetiminin idari yargı yerine ait bulunduğu; Uyuşmazlık
Mahkemesinin 22.1.1996 günlü,E.1995/1,K.1996/1 sayılı ilke kararının da bu
doğrultuda olduğu gerekçesiyle anılan Mahkeme kararı bozulmuş;davalı idarenin
kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairenin 12.11.1997 gün ve 1997/1494-2921
sayılı kararıyla reddedilmiştir.

c) İZMİR 3.İDARE MAHKEMESİ : 20.1.1998 gün ve E.1998/18 sayı ile ,
anılan Danıştay bozma kararına uymuş ve aynı gerekçeyle görevlilik kararı ver-
miştir.

Davalı idarece süresi içinde verilen dilekçe ile,özel hukuk hükümlerine
göre akdedilen sözleşmeden doğan davanın çözümünde adli yargının görevli oldu-
ğundan bahisle,söz konusu görevlilik kararına itiraz edilmesi üzerine İZMİR
3.İDARE MAHKEMESİNCE,10.6.1998 gün ve E.1998/18 sayı ile,dava dosyasının

2247 Sayılı Yasanın 10.ve 12.maddeleri uyarınca Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine karar verilmiş ve adigeçen Mahkeme Başkanlığınının 29.6.1998 günlü yazısı ekinde, idari yargı dosyası ve itiraz dilekçesi Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI YERİNE YARGITAY CUMHURİYET SAVCISI:hiyerarşik konumu ve görev unvanı itibariyle kamu kurumu niteliğindeki bağlı ortaklıkta genel idare esaslarına göre çalışan ve 399 sayılı KHK.nin 3/b.maddesinin kapsamına giren davacı hakkında Kapsam Dışı Personel Yönetmeliği hükümlerine göre tesis edilen işlemde idareye takdir yetkisi tanınmış olup, bu yetkinin kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının idari yargı denetimine tabi bulunması karşısında, davanın görev yönünden reddine ilişkin İzmir 3.İdare Mahkemesinin kararında isabet bulunmadığı; davanın idare hukuku kuralları çerçevesinde idare mahkemesince çözümlenmesinin gerektiği gerekçesiyle, 2247 sayılı Yasanın 10.maddesine göre idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yolundaki 11.8.1998 günlü, 78038 sayılı düşünce yazısı ekinde idari yargı dosyasını Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına göndermiştir.

Başkanlığın 17.9.1998 günlü yazısı ile, 2247 sayılı Yasanın 13.maddesinin üçüncü fıkrasına göre, Danıştay Başsavcısından yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI :29.9.1998 günlü, E.1998/39 sayılı yazı ile, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı kararında yer alan, uyuşmazlığın idari yargının görevinde olduğu yolundaki görüşünün İzmir 3.İdare Mahkemesince verilen görevlilik kararına uygun olduğu; dolayısıyla, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca, İdare Mahkemesinin görevlilik kararının kaldırılması istemiyle TÜPRAŞ tarafından yapılan başvurunun 2247 sayılı Yasanın 13.maddesi uyarınca reddine karar verilmesi gerekirken, sehven olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar verildiği görüldüğünden, başvurunun reddi gerektiği yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün ,Mustafa Bumin'in Başkanlığında, Üyeler: O.Hulusi Mustafaoğlu, M.Salim Özer, Nursel Aymakoğlu, Zafer Kantarcıoğlu, Dr.Erol Alpar ve Ertuğrul Taka'nın katılımlarıyla yapılan 9.11.1998 günlü toplantısında, Raportör-Hakim İsa Yeğenoğlu'nun Yasada öngörülen yöntem ve yetkiye uygun olmayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ile Yargıtay Cumhuriyet Savcısının idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve Danıştay Başsavcısının sehven yapılan başvurunun reddi gerektiğine ilişkin düşünce yazıları ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mustafa Ekinci

ile Danıştay Savcısı Tülin Özdemir'in usul ve yasaya uygun olmayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki yazılı ve sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun "incelemede izlenecek sıra:"başlığını taşıyan 27.maddesinde,"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder." hükmü yer almıştır.

Aynı Yasanın olumlu görev uyuşmazlığına ilişkin 10.maddesinin birinci fıkrasında "Görev uyuşmazlığı çıkarma; adli, idari ve askeri bir yargı merciinde açılmış olan davada ileri sürülen görev itirazının reddi üzerine ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcüsü tarafından görev konusunun Uyuşmazlık Mahkemesinden istenmesidir." tanımına yer verilmiş, dördüncü fıkrasında "Uyuşmazlık çıkarma isteminde bulunmaya yetkili makam; reddedilen görevsizlik itirazı adli yargı yararına ileri sürülmüş ise Cumhuriyet Başsavcısı, idari yargı yararına ileri sürülmüş ise Danıştay Başkanunsözcüsü, askeri ceza yargısı yararına ileri sürülmüş ise Askeri Yargıtay Başsavcısı, Askeri İdari Yargı yararına ileri sürülmüş ise bu mahkemenin Başkanunsözcüsüdür." denilmiş (2247 sayılı Kanununa 21.1.1982 tarih ve 2592 sayılı Kanununun 8.maddesiyle eklenen Ek Madde 1 uyarınca, Başkanunsözcüsü deyimi, yerine göre, Danıştay Başsavcısı ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcısını ifade etmektedir.); uyuşmazlık çıkarma isteminde bulunmaya yetkili makamca yapılacak işlemler hakkındaki 13.maddenin birinci fıkrasında da, uyuşmazlık çıkarma konusundaki dilekçe ile ekleri kendisine ulaşan yetkili makamın, uyuşmazlık çıkarmaya yer olmadığı sonucuna varması halinde istemin reddine karar vereceği hükme bağlanmıştır.

Anılan hükümlerin birlikte incelenmesinden, adli, idari ve askeri bir yargı merciinde açılmış olan davada ileri sürülen görev itirazının reddedilmesi ve itirazda bulunanın istemesi üzerine "görev uyuşmazlığı çıkarma"ya yetkili makamın, reddedilen görevsizlik itirazı hangi yargı düzeninin yararına ileri sürülmüş ise o yargı düzeninde yer alan yüksek mahkemenin Başsavcısı olduğu anlaşılmaktadır.

Nitekim 2247 sayılı Yasanın 22.6.1979 tarih ve 16674 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ilk şeklinde yer alan 6.maddenin üçüncü fıkrasında "Bu Kanunda geçen (...) yetkili Başsavcılar veya Başkanunsözcüleri deyimi, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarmak için yargı merciinin görevine

yöneltilen itirazı, hangi yargı yararına ileri sürülmüşse o yargının Başsavcısını veya Başkanunsözcüsünü (...) anlatır."denilmiştir.(Bu madde,21.1.1982 tarih ve 2592 sayılı Kanunun 3.maddesi ile değiştirilmiştir.)

Olayda,Yargıtay Cumhuriyet Savcısı tarafından, adli ara verme sırasında yapılan inceleme sonucunda idare mahkemesinin bakmakta olduğu davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğundan bahisle görev konusunun incelenmesi Uyuşmazlık Mahkemesinden istenilmiştir.

Hernekadar 13.maddenin düzenlemesine göre yapacağı işlemler ile düşünce vermesi sürelerine bağlanmış olan Başsavcının, görevi başında bulunmadığı adli ara verme sırasında görev uyuşmazlığı çıkarması fiilen olanaksız ise de;10. maddeye göre olumlu görev uyuşmazlığı çıkarma yetkisinin bizzat Başsavcıya tanınmış olması karşısında nöbetçi savcı tarafından Başsavcı yerine Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına yasal olanak bulunmamaktadır.

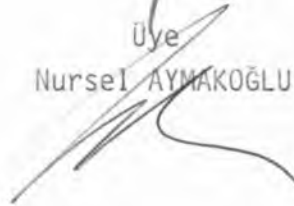
Açıklanan nedenlerle,2247 sayılı Yasanın 10.ve 13.maddelerinde açıkca belirtilen yetkili makamca yapılmayan başvurunun 27.madde uyarınca reddi gerekmektedir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre,2247 sayılı Kanunun 10.ve 13. maddelerinde öngörülen yetkiye uygun olmayan başvurunun, aynı Kanunun 27.maddesi uyarınca reddine, 9.11.1998 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Mustafa RUMİN

Üye
O.Hulusi MUSTAFAOĞLU

Üye
Nursel AYMAKOĞLU

Üye
Dr.Erol ALPAR

Üye
M.Salim ÖZER

Üye
Zafer KANTARCIOĞLU

Üye
Ertuğrul TAKA

91